

A Régiók Bizottsága véleménye – Az energiahatékonyság jelentette kihívás megválaszolása információs és kommunikációs technológiákkal

(2009/C 76/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- megjegyzi, hogy közelmúltbeli véleményeiben az éghajlatváltozás kezelését a helyi és regionális önkormányzatok előtt az elkövetkező években álló egyik legfontosabb szakpolitikai kihívásként nevezte meg;
- úgy véli, hogy a 2020-ra kitűzött nagyra törő célok eléréséhez biztosítani kell az információs és kommunikációs technológiákon (IKT) alapuló megoldások megfelelő rendelkezésre állását és azok teljes körű kiaknázását;
- hangsúlyozza, hogy az IKT fontos szerepet játszik az Unió fenntartható fejlődési stratégiájának végrehajtásában. Az új technológiai és kereskedelmi innovációk révén kedvező hatással van a fenntartható fejlődésre, és a legintelligensebb és legtisztább folyamatokkal előmozdítja a természeti erőforrások felhasználásának szerkezeti átalakítását;
- rámutat arra, hogy az IKT-ban rejlő hatalmas energiahatékonyság-növelési potenciál javítja Európa versenyképességét és a helyi és regionális szintű üzleti lehetőségeket;
- rámutat arra, hogy a városok és a régiók kezében számos olyan eszköz van, amely segíti az IKT-ban az éghajlatváltozás kezelését illetően rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, ilyenek például a területtervezési, energiaellátási, építési és közlekedési feladatok és hatáskörök;
- javasolja, hogy a közlemény témájához kapcsolódó európai rendezvény keretében a helyi és regionális önkormányzatokat célzó kiállítást és versenyt lehetne szervezni az IKT-t energiahatékonyság-növelési célra alkalmazó legjobb projektek számára, és az RB kész közreműködni a kiállításnak és magának a keretrendezvénynek a programjában; valamint hogy az Európai Bizottság az RB-vel és más szereplőkkel együttműködésben készítsen gyakorlati útmutatót arról, hogy a helyi és regionális önkormányzatok miként tudják hasznosítani az IKT-t az éghajlatváltozás kezelésére irányuló terveikben.

Előadó: Risto KOIVISTO (FI/PES), a tamperei regionális tanács elnöke

Referenciaszöveg

Az energiahatékonyság jelentette kihívás megválaszolása információs és kommunikációs technológiákkal
COM(2008) 241 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. megjegyzi, hogy közelmúltbeli véleményeiben az éghajlatváltozás kezelését a helyi és regionális önkormányzatok előtt az elkövetkező években álló egyik legfontosabb szakpolitikai kihívásként nevezte meg;
2. támogatja az Európai Tanács által kitűzött célokat, amelyek a következők: 2020-ig az üvegházhatású gázok kibocsátásának 20 %-os csökkentése az 1990-es szinthez képest; a megújuló energiaforrások részarányának 20 %-ra növelése az Európai Unió teljes energiafogyasztásán belül; valamint az előzetesen tervezettekhez képest 20 %-os uniós energiamegtakarítás;
3. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a 2020-ra kitűzött nagyra törő célok eléréséhez biztosítani kell az információs és kommunikációs technológiákon (IKT) alapuló megoldások megfelelő rendelkezésre állását és azok teljes körű kiaknázását;
4. ismét kifejezi azon korábbi nézetét, hogy az európai energiapolitikai döntések meghozatala során mindig előtérbe kell helyezni az energiahatékonyságot. Ezért elégedettséggel tölti el, hogy az Európai Bizottság közleményében az IKT felhasználásával növelni kívánja az energiatermelés, -elosztás és -kereskedelem hatékonyságát;
5. miután az Európai Bizottság közelmúltbeli i2010-kezdemenyézéseiről szóló véleményeiben külön felhívta a figyelmet az IKT szociális és gazdasági vetületeire, örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság most az információs társadalom környezeti szempontjait is figyelembe veszi;
6. hangsúlyozza, hogy az IKT fontos szerepet játszik az Unió fenntartható fejlődési stratégiájának végrehajtásában. Az új technológiai és kereskedelmi innovációk révén kedvező hatással van a fenntartható fejlődésre, és a legintelligensebb és legtisztább folyamatokkal előmozdítja a természeti erőforrások felhasználásának szerkezeti átalakítását;
7. rámutat arra, hogy az IKT-ban rejlő hatalmas energiahatékonyság-növelési potenciál javítja Európa versenyképességét és a helyi és regionális szintű üzleti lehetőségeket;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

8. meggyőződése, hogy az Európai Bizottság helyesen döntött, amikor az elképzelések érvényesítése és kipróbálása terén előtérbe helyezte a helyi önkormányzatok részvételét és a velük folytatott együttműködést, és úgy véli, hogy ez teljes mértékben megfelel az i2010-stratégiával kapcsolatos korábbi megjegyzéseinek;
9. hisz abban, hogy gyakorlati szükségletekből kifolyólag éppen helyi és regionális kormányzati szinten lehet kidolgozni a legkreatívabb és leginnovatívabb, az Unió i2010-stratégiáját támogató kezdeményezéseket;
10. rámutat arra, hogy a városok és a régiók kezében számos olyan eszköz van, amely segíti az IKT-ban az éghajlatváltozás kezelését illetően rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, ilyenek például a területtervezési, energiaellátási, építési és közlekedési feladatok és hatáskörök;
11. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számos feladatuk ellátása során az energiafogyasztás és a kibocsátások csökkentése céljából már most is széles körben alkalmaznak az IKT-t, így az alábbi területeken:
  - köztéri világítás. Például szabadtéri sportlétesítmények világítása SMS-ben vagy az interneten keresztül meghatározott időre felkapcsolható, az utcai világítás pedig a változó igényeknek megfelelően automatikusan szabályozható,
  - az épületek fűtés-, légkondicionálás- és világításszabályozása. A technológiának különösen nagy szerepe van a jelentős energiaigényű helyeken, például az uszodákban,
  - épületek/ingatlanok és egyéb közterületek távfelügyelete. Ez tájékoztatást nyújt az épületek energiafogyasztásáról és annak változásairól is,
  - környezetbarátabb forgalomirányítás, pl. a forgalom ritmusának változásaira reagáló közlekedési lámpák és a torlódásokról való tájékoztatás,
  - a tömegközlekedés versenyképességének javítása. Ma már számos településen nyújtanak a helymeghatározáson alapuló, naprakész menetrend-információkat és internetes jegyvásárlási lehetőséget,

- a helyi logisztika fejlesztése. Az informatika segítségével összevonhatók a helyi szállítások és a különféle mobil szolgáltatások, csökkentve ezzel az összkibocsátást, továbbá környezetbarát módon optimalizálhatók az útvonalak,
- a fogyasztók tudatosságának növelése. A fogyasztásmérők távleolvasása segítségével olyan valós idejű információt kínálhatunk a fogyasztóknak, amely révén interaktív módon javítható az energiahatékonyság és csökkenthető a kibocsátások,
- az energiatermelés és -elosztás, ahol a folyamatok már most is számítógépes vezérlésűek;

12. támogatja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy ebben a szakaszban vezető szerepet kellene adni az IKT-vállalkozásoknak az ökológiai lábnyom csökkentését célzó szerkezeti átalakítás terén;

13. rámutat továbbá arra is, hogy az IKT nagy lehetőségeket nyújt a helyi és regionális önkormányzatoknak a termelékenység növelésére, szolgáltatásaik javítására, továbbá energiafogyasztásuk és kibocsátásaik csökkentésére. E lehetőségek kihasználása ugyanakkor gyakran megköveteli az adminisztratív eljárások átfogóbb szerkezeti reformját, mint például:

- a távmunka arányának növelése a munkavégzés rugalmasabbá tétele révén,
- áttérés a papíralapú dokumentumokról az elektronikus ügyvitelre, ezzel egy időben megújítva mind a belső, mind a külső eljárásokat,
- az, hogy a szolgáltatásokat a valódi élethelyzetekhez igazodva, ágazati és szervezeti határokon átnyúló, átfogó egészként, a polgárokhoz közeli szolgáltatási ponton nyújtják, és szükség esetén a mélyebb szaktudást igénylő konzultációt és például a tolmácsolási szolgáltatásokat videokonferencia-eszközök igénybevételel végezzék;

14. kijelenti, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatok és hálózataik szívesen részt vesznek az Európai Bizottság által javasolt, energiahatékonysághoz kapcsolódó IKT-ről szóló konzultációs és partnerségi folyamatban és a helyes gyakorlatok terjesztésében;

15. sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a célnak megfelelő, valamint a helyi és regionális önkormányzatok igényeit is figyelembe vevő finanszírozási modelleket, és hogy általában az energiahatékonyságot, illetve különösen az IKT által támogatott megoldásokat emeljék minden lehetséges forrásból kiemelten finanszírozandó területté;

Egyéb megjegyzések

16. úgy véli, hogy számos, már működő kezdeményezés ellenére a közleményben a közlekedést is a korai szakaszban kiemelt területek közé kellett volna sorolni, mivel jelentős megkaraktárisási potenciállal rendelkezik, számos IKT-alkalmazási lehetőséget rejt magában, és a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából kulcsfontosságú terület;

17. az Európai Bizottsággal egyetemben fontosnak tartja az alacsonyabb fogyasztású számítógépek fejlesztésének támogatását, ugyanakkor sürgeti az Európai Bizottságot, hogy fektessen be azon eljárások fejlesztésébe is, amelyek révén különösen a nagy számítógéptermekekben termelődő hőenergiát hatékonyabban hasznosítani lehetne;

18. az Európai Bizottság által említett energiahatékonyság mellett felhívja a figyelmet arra is, hogy az informatikai termékek előállítás, szállítása és bontása is jelentősen növeli a terület ökológiai lábnyomát, és megítélése szerint törekedni kell ennek csökkentésére önkéntes megállapodások és szükség esetén jogszabályok révén is;

19. közös iránymutatások kidolgozását javasolja az energiahatékonyság IKT által támogatott növeléséről szóló kutatási tevékenységekre vonatkozóan azért, hogy az elaprózódott európai, nemzeti és regionális erőforrásokat hatékonyabban össze lehessen fogni a közös célok elérése érdekében;

20. hangsúlyozza a fogyasztóorientált kutatás jelentőségét, és úgy véli, hogy e kutatás sikerének előfeltétele a tudományos kutatók, az IKT- és egyéb vállalkozások, az energiatermelők, a helyi és regionális önkormányzatok és a fogyasztói szervezetek közti szoros együttműködés;

21. tekintettel arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az energiahatékonyság javítása szempontjából központi helyet foglalnak el, kéri, hogy kapjanak jelentős szerepet az uniós kutatási keretprogramban, valamint az ehhez hasonló nemzeti projektekből, és különösen a közleményben javasolt, az IKT ökológiai lábnyomát feltérképezni hivatott nagyszabású kísérleti programokban;

22. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kérdés jelentősége ellenére nem tesznek elegendő erőfeszítést az innovációk tömegpiaci termékek és szolgáltatások formájában történő gyakorlati felhasználására, és megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok vezető szerepet tölthetnek be az innovációk kiaknázása terén, és a területen működő vállalkozásoknak kedvező gazdasági fejlődési környezetet biztosíthatnak;

23. megítélése szerint a piacok növekedése szempontjából az egyik kulcsprobléma a közös normák hiánya, különösen a helyi és regionális önkormányzatokhoz szorosan kapcsolódó olyan technológiai területeken, mint az intelligens épületirányítási rendszerek, világításszabályozás és közlekedési rendszerek. A normák hiánya akadályozza a műszaki átjárhatóságot, korlátozza a piaci versenyt és hátráltatja a közbeszerzést;

24. felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottság által javasolt kiemelt területeken hiányoznak azok az egységes mérési eljárások, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatok felmérhetnék a különféle megoldások hasznát;

25. megjegyzi, hogy a települési és regionális szintre elosztott energiatermelés célszerű a villamosenergia-elosztás és az ellátás biztonsága szempontjából, és lehetővé teszi a különféle energiatermelési módok kombinálását. Ezért határozottan támogatja az Európai Bizottság arra irányuló terveit, hogy fokozzák az elosztott energiatermelés új, IKT-alapú üzleti modelljeiről szóló információk és bevált gyakorlatok cseréjét, és befektessenek az ehhez kapcsolódó kutatás-fejlesztésbe;

26. megjegyzi, hogy a közlemény nem szorgalmazza a környezetbarát IKT közbeszerzésekben való előmozdítását, és sürgeti az olyan eljárások kifejlesztését, amelyek révén a helyi és regionális önkormányzatok közbeszerzéseik során – és különösen a kereskedelmi hasznosítást megelőző eljárásban – könnyebben előtérbe tudják helyezni az energiahatékonyságot és a hozzá kapcsolódó IKT-fejlesztést;

27. kedvezően fogadja, hogy az Európai Bizottság közleményében szoros együttműködést vár a Régiók Bizottságától, és a következőket javasolja:

- a közlemény témájához kapcsolódó európai rendezvény keretében a helyi és regionális önkormányzatokat célzó kiállítást és versenyt lehetne szervezni az IKT-t energiahatékonyságnövelési célra alkalmazó legjobb projektek számára, és az RB kész közreműködni a kiállításnak és magának a keretrendezvénynek a programjában,
- az Európai Bizottság az RB-vel és más szereplőkkel együttműködésben készítsen gyakorlati útmutatót arról, hogy a helyi és regionális önkormányzatok miként tudják hasznosítani az IKT-t az éghajlatváltozás kezelésére irányuló terveikben;

28. azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság 2009 tavaszán várható, az IKT-ról és a környezetvédelemről szóló következő közleménye

- az energiahatékonyság helyett tágabb cél: a fenntartható fejlődés elérésére koncentráljon,
- tartalmazzon egy meghatározott célokat, intézkedéseket és határidőket tartalmazó konkrét cselekvési tervet is,
- új területként foglalja magában legalább a közlekedést és az általános közigazgatási eljárások szükséges módosításait,
- vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok szerepét és igényeit;

A Régiók Bizottsága főbb nézetei

29. amint arra az RB már korábban rámutatott, az energiahatékonyságot és a megújuló energiák nagyobb arányú felhasználását az európai energiapolitika központi elemévé kell tenni. Az

energiahatékonyság növelését célzó IKT-alkalmazásokba történő beruházások segítik a településeket és a régiókat az éghajlatváltozás kezelésében, az energiatermelés elosztásában, az energiafogyasztás csökkentésében és abban, hogy a helyi vállalkozásoknak új üzleti lehetőségeket nyújtsanak;

30. kiemelten fontosnak tartja az Európai Bizottság arra irányuló terveit, hogy a városok által szerzett tapasztalatokat felhasználják az elképzelések validálása és kipróbálása során, és ezek mellett együttműködést folytassanak a meglévő helyi és regionális önkormányzati hálózatokkal. Számos különféle szerepből (mint például szabályozó, fogyasztó, szolgáltató, energiafogyasztó és -ellátó, kezdeményező, szakértő és iránymutatás-nyújtó) kifolyólag a településeknek és a régióknak minden okuk megvan arra, hogy maradéktalanul támogassák az IKT-nak az energiahatékonyság növelését célzó teljes körű kiaknázását. Az RB arra törekszik, hogy a rendelkezésére álló lehetőségeket kihasználva bővítse a városok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok hálózatainak ismereteit ezekről a lehetőségekről, és ösztönzi őket a partnerségi folyamatban való részvételre;

31. reméli, hogy az Európai Bizottság több erőfeszítést tesz a terület szabványosítására annak érdekében, hogy egymással kompatibilisebb termékek álljanak a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére. A szabványosítás és a minőségi kritériumok előmozdítják emellett a kicsi versenyt is, és megkönnyítik az energiahatékonyság szempontjából kedvező közbeszerzést;

32. a közös környezetvédelmi felelősségvállalásból a részüket kivevő helyi és regionális önkormányzatok az Unió és a tagállamok támogatásával élen járhatnak és példát mutathatnak az IKT-alapú energiahatékonyságnövelés terén. Ez a vezető szerep magában foglalja többek között az IKT-vállalkozásokkal és az energiatermelőkkel való új partnerség kialakítását, az energiafelhasználás szempontjából intelligens középületek és köztéri világítás alkalmazását, valamint az adminisztráció és a szolgáltatások energiahatékonyságának növelését;

33. javasolja, hogy az Európai Bizottság az ugyanezen kérdéskörhöz tartozó következő közleményében tegye közzé az IKT-nak a fenntartható fejlődés előmozdítását célzó felhasználására irányuló uniós cselekvési tervet. Az RB elengedhetetlennek tartja továbbá, hogy a közlekedést is bevonják az átfogó felülvizsgálatba, hogy a cselekvési terv tartalmazza a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó átfogó e-stratégiát, a kibocsátások ágazatonkénti mennyiségi céljait és az ezek elérését célzó uniós és tagállami intézkedéseket, valamint hogy meghatározzák a fejlődés nyomon követéséhez szükséges mutatókat.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE